

kommunale og statslige repræsentanter. De forslag, der kommer frem, vil blive drøftet med kommunerne i regeringens kommunekontaktudvalg.

Umiddelbart efter lovforslagets fremsættelse vil regeringen tage initiativ til forhandlinger med kommunerne, og når rapporten fra AKF vedrørende København foreligger ca. den 1. februar 1985, vil disse forhandlinger snarest muligt blive udmøntet i lovforslag.

Byrdefordelingsforhandlingerne sigter mod at tilvejebringe principperne for en varig konjunkturregulering af kommunernes økonomi for 1986 og fremover.

Forhandlingerne vedrører:

- lokale forskelle i arbejdsløsheden,
- regionale forskelle i pris- og lønniveau,
- forskelle i kvinders erhvervsfrekvens,
- de sociale problemer som måtte fremgå af AKF's rapport vedrørende København,
- konsekvenserne af omlægninger vedrørende de sociale refusioner,
- mulighederne for en fordeling af fremtidige konjunkturreguleringer af den kommunale økonomi,
- eventuel konjunkturregulering via en forhøjelse af statsskatten mod tilsvarende nedsættelse af kommuneskatterne i stedet for ved tilskudsregulering.«

2.2. Finansieringsudvalgets betænkning

2.2.1. Indledning

Finansieringsudvalget har i marts 1985 afgivet en betænkning om de ovenfor nævnte spørgsmål (betænkning nr. 1033). Betænkningen behandler i kapitel 2 spørgsmålet om konjunkturregulering, i kapitel 3 en eventuel indførelse af nye (sociale) kriterier, i kapitel 4 korrektion for regionale pris- og lønforskelle og i kapitel 5 de byrdefordelingsmæssige virkninger af at omlægge de sociale refusioner.

På grundlag af betænkningen vil regeringen fremsætte to lovforslag: dette forslag og et forslag om ændret tilskudsberegning som følge af social finansiering.

Derfor refereres her alene de dele af betænkningen, som vedrører konjunkturreguleringen, mens betænkningens overvejelser om de øvrige ovenfor nævnte spørgsmål refereres i forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner (Ændret tilskud som følge af social finansiering), som regeringen snarest vil fremsætte.

2.2.2. Konjunkturreguleringen

Udvalgets overvejelser herom har taget udgangspunkt i den af regeringen og folketinget fastlagte økonomiske politik, som indebærer, at de offentlige udgifter – herunder de kommunale udgifter – skal holdes på et uændret niveau.

Udvalget har endvidere lagt til grund, at de kommunale indtægter med uændrede skattesatser de kommende år vil vokse stærkere end nødvendigt for at dække udgifterne ved uændret aktivitetsniveau.

Der må derfor enten ske en nedsættelse af de kommunale skattesatser (modsvaret af tilsvarende statslige skatteforhøjelser) eller en reduktion af de generelle tilskud (»skattemodellen« henholdsvis »tilskudsmodellen«).

Efter udvalgets opfattelse har de to modeller – under bestemte forudsætninger – den samme finanspolitiske virkning. Men skattemodellen forudsætter statslige skatteforhøjelser.

Modellerne påvirker også byrdefordelingen mellem kommunerne på omtrent samme måde. Uanset hvilken model der vælges, vil kommuner, hvis indkomstudvikling er langsommere end gennemsnittet, stå over for tilpasningsproblemer.

Regeringens væsentligste argument for tilskudsmodellen er, at den er et mere effektivt middel til at styre kommunernes økonomi.

2.2.3. Udformningen af tilskudsmodellen

Hvis tilskudsmodellen vælges, skal der tages stilling til, hvordan en tilskuds-nedsættelse skal fordeles mellem kommunerne.

Udvalget har undersøgt en række mulige fordelingsnøgler (udgiftsbehov, indbyggertal, beskatningsgrundlag, vækst i beskatningsgrundlag). Der peges på, at valget mellem disse fordelingsnøgler må bestå i en afvejning af to – til dels modsatrettede – hensyn.

På den ene side bør tilskudsreduktionen så vidt muligt svare til det konjunkturbestemte overskud for den enkelte kommune.

På den anden side bør den kommune, der har en indkomstfremgang, kunne beholde en del af provenuet heraf, dels af hensyn til skatteligningens effektivitet, dels af hensyn til kommunernes tilskyndelse til at fremme erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen.

Udvalget afviser muligheden for at fordele en tilskudsreduktion efter et beregnet overskud i den enkelte kommune, først og fremmest fordi dette ville indebære en stillingtagen til udgiftsniveauet i hver enkelt kommune.